

SUCEVITA ÎNGERILOR ANGELS OF SUCEVITA

EDITURA
HERUVIM
2021

Eveniment desfășurat sub patronajul
Comisiei Naționale a României pentru UNESCO

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Zagura, Nicoleta

Sucevița îngerilor = Angels of Sucevita / Nicoleta Zagura ;

cu il. de Sorin Mihai Bârgăoan. - Pătrăuți : Heruvim, 2021

ISBN 978-606-94922-6-0

I. Bârgăoan, Sorin Mihai (il.)

821.135.1

SVCEVITA ÎNGERILOR ANGELS OF SVCEVITA

Povestit de / Story telling by

NICOLETA ZAGURA

CUVÂNT ÎNAINTE

Trisi Cristea
 Director General Fundația Dan Voiculescu
 pentru Dezvoltarea României

Patrimoniul este ceea ce strămoșii noștri au creat, au păstrat și au lăsat lumii, ca moștenire. O moștenire pe care trebuie să o cunoaștem și să o ocrotim!

„Sucevița Îngerilor” deschide seria unor volume de colecție, dedicată Patrimoniului Mondial UNESCO din România. Prezentările document fac parte dintr-un amplu program național de valorifi care a patrimoniului cultural românesc, desfășurat de Fundația Dan Voiculescu pentru Dezvoltarea României și Asociația „Institutul Național pentru Îmbătrânire Activă”, sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Descoperă și tu Patrimoniul Mondial UNESCO din România și protejează-l!

FOREWORD

Trisi Cristea
 General Director of the Dan Voiculescu
 Foundation for the Development of
 Romania

Heritage is what our ancestors created, preserved and left to the world as a legacy. A legacy we need to know and protect!

"Angels of Sucevița" opens the series of collection volumes, dedicated to the UNESCO World Heritage. The document presentations are part of an extensive national program for capitalizing on the Romanian cultural heritage, developed by the Dan Voiculescu Foundation for the Development of Romania and the Association "National Institute for Active Aging", under the high patronage of the Romanian National Commission for UNESCO.

Discover the UNESCO World Heritage Sites in Romania and protect them!

CUVÂNT ÎNAINTE

Dr. Nicoleta Zagura

Trăim într-un secol al cunoașterii prin imagini-simbol. Chiar dacă ne aflăm într-o țară îndepărtată de cultura și civilizația noastră, vom regăsi simboluri și însemne universale, cum ar fi indicatoarele din aeroport, semnele de circulație, simbolurile distinctive ale marilor agenți comerciali. Secolul nostru este unul în care imaginea a început să însemne nu doar recunoașterea unor convenții sociale, imaginea devine, cu ajutorul media, un stil de a te manifesta, ca ființă socială.

Această invadare a imaginii, în detrimentul cuvântului scris, al cărții, cunoașterii și recunoașterii mesajelor scrise, subtil și poetic, ne duce cu gândul la un nou Ev Mediu... Puțini mai sunt cei ce au plăcerea lecturii, a jocului de cuvinte, a mesajului epic sau liric.

Această inflație de imagini ne duce într-un spațiu în care incertitudinea epistemologică este un dat, diferența dintre sacru și profan este diminuată sau inexistentă, nu există alb sau negru... ne împotmolim în griul noroios al rutinei cotidiene. Străbunii noștri trăiau după niște canoane, fundalul pe care era pictat Raiul era mereu alb, fundalul iadului – gri, fundalul cerului înstelat – albastru.

În călătoria imaginară la care vă invit să participați vom vorbi despre lucruri certe, neschimbate de sute de ani. Cele ce ne reprezintă ca istorie, identitate culturală și religioasă. Vom vorbi despre moștenirea noastră culturală și simbolurile sale distinctive.

Ce bucurie poate fi mai mare decât cea a întâlnirii cu Frumosul? E o sărbătoare a privirii, de care ne bucurăm de cele mai multe ori în tăcerea provocată de uimirea în fața măreției creației lui Dumnezeu.

Odată eram cu elevii mei din București în vizită la Mănăstirea Sucevița. Maica Mariami le povestea copiilor despre camera situată între pronaos și naos – gropnița. Copiii ascultau atent cuvintele maicii, însă citeam și spaimă, și mirare în privirile lor, atunci când au afl at că gropnița este, de fapt, o cameră a mormintelor. O fetiță, însă, era cu privirea pierdută în altă parte. Când am întrebat-o pe Ana dacă ascultă ghidajul, a spus că da, este interesant, însă, de ce scena Bunei Vestiri, cea în care se vorbește despre nașterea unui prunc, este situată în camera morților?

Copiii au o imaginație extraordinară și o memorie fantastică. E important să îi ajutam să o dezvolte armonios.

Ana a recunoscut scena Bunei Vestiri deoarece era una din temele cursului nostru de la Muzeul Țăranului Român. Învățasem să pictăm pe sticlă această scenă. Regăsind tema în măreția și splendoarea iconografică din fresca de la Sucevița, Ana era acolo, lângă Arhanghelul Gavriil, se bucura de frumusețea picturii scenei respective, ignorând restul temelor, care în acel moment nu își găseau locul în multitudinea informațiilor primite în acea zi.

Mirarea, fascinația, bucuria în fața frumosului este, cred, menirea structurii ființei umane.

Inocența sufletului unui copil multiplică acest frumos prin curățenia sufletului și a minții. Menirea noastră, a celor împotmoliți în noroiul gri al existenței este de a găsi timp pentru a explora împreună cu privirea inocentă a copiilor măreția Frumosului.

În această carte voi încerca să reiau acea experiență de împreună-căutare a frumosului alături de copii. Mă va însoți în acest drum un foarte bun prieten, Sorin Mihai Bârgăoan – pictor din Humor, un inspirat ilustrator al călătoriilor noastre.

FOREWORD

PhD. Nicoleta Zagura

We live in a century of knowledge through symbolic images. Even if we are in a country far away from home, apart from our culture and civilization, we will find universal symbols and signs such as airport signs, traffic signs, distinctive symbols of famous brands. Our century is one in which the image began to mean not only the recognition of social conventions, the image becomes with the help of the media a style of manifesting yourself as a social being.

This invasion of the icons and pictures in the detriment of the written word, of the book, of the knowledge and recognition of the written messages subtly and poetically leads us to the thought of a new middle age... Few are those who have the pleasure of reading, of the exercise of epic or lyrical message.

This inflation of images takes us to a space where epistemological uncertainty is a given one, the difference between sacred and profane is diminished or non-existent, there is no white or black... we get stuck in the muddy gray of our daily routine. Our ancestors lived according to some canons, the background on which

Heaven was painted was always white, the background of hell - gray, the background of the starry sky - blue.

In the imaginary journey I invite you to participate in, we will talk about certain things, unchanged for hundreds of years. Those that represent us as history, cultural and religious identity. We will talk about our cultural heritage and its distinctive symbols.

What joy can be greater than that one of meeting the Beauty? It is a feast of the eyes, which we enjoy most of the time in the silence caused by the astonishment of meeting the greatness of God's creation.

I was once with my students from Bucharest visiting the Sucevita Monastery. Mother Mariami told the children about the room between the narthex and the nave - the grave room. The children listened intently to the guiding tour, but I discovered fear and wonder in their eyes when they learned that the grave room was in fact a tomb chamber. But a little girl was lost elsewhere. When I asked Ana if she listened to the guide, she said yes, it is interesting, but why is the scene of the Annunciation, the one about the birth of a baby, located in the room of the dead?

Children have a fantastic imagination and memory. It is important to help them develop it harmoniously. Ana recognized the scene of the Annunciation because it was one of the themes of our course at the Museum of the Romanian Peasant. I had learned to paint this scene on glass. Finding the theme in the greatness and splendor of the iconography in the fresco from Sucevita, Ana was there, next to Archangel Gabriel, enjoying the beauty of the painting of that scene, ignoring the rest of the themes, which at that time did not find their place in the information received that day.

Wonder, fascination, joy in the face of beauty is the purpose of the structure of the human being. The innocence of a child's soul multiplies this beauty by the purity of the soul and the mind. Our mission, of those stuck in the gray mud of existence, is to find time to explore with the innocent gaze of children the greatness of Beauty.

In this book I will try to resume that experience of together-searching for beauty with children. I will be accompanied on this trip by a very good friend, Sorin Mihai Bârgăoan - painter from Humor, an inspired illustrator of our travels.

CUVÂNT ÎNAINTE

Alexandra Dobre
Președinte Asociația Institutul pentru
Îmbătrânire Activă

Artă are menirea de a apropia oamenii, de a scoate la suprafață binele și frumosul. Atunci când am fost invitată să coordonez un proiect în care seniorii din București să fi implicați într-un program de pregătire în domeniul educației artistice, m-am întrebat la ce le-ar folosi acest curs?

După un proces de documentare în muzeu și ateliere supravegheate de pictori profesioniști, seniorii au început să picteze. Însă abilitățile lor artistice au fost puse în valoare doar atunci când creativitatea lor s-a întâlnit cu dorul de joacă al copiilor abandonați în centrele de plasament. Seniorii și-au umplut dorința de a crea și regândi frumosul, alături de setea de atenție și afecțiune a copiilor orfani. Aici proiectul a căpătat plinătate și sens.

Perioada de pandemie și de izolare nu permite continuarea proiectului început acum 4 ani, astfel încât apare această carte, pentru a umple un gol, o carență socială dureroasă – izolarea.

Asociația Institutul pentru Îmbătrânire Activă, prin publicarea acestui material își propune să reclădească puntea comunicării între generații și să punteze importanța cunoașterii moștenirii culturale.

FOREWORD

Alexandra Dobre
President, Association Institute for Active
Aging

Art is meant to bring people closer, to bring good and beauty to its genuine dimension. When I was invited to coordinate a project in which the Seniors from Bucharest were involved in a training program in the field of arts education, I wondered what this lecture would be used for?

After a process of documentation in the museum, workshops supervised by professional artists, the seniors began to paint. But their artistic skills were highlighted only when their creativity met with the playful longing of abandoned children. Seniors have fulfilled their desire to create and rethink beauty along with the thirst for attention and affection of orphaned children. Here the project gained fullness and meaning.

The period of pandemic and isolation does not allow the continuation of the project started 4 years ago, so this book appears, to fill a gap, a painful social deficiency - isolation.

The Association Institute for Active Aging, by publishing this material, aims to rebuild the bridge of communication between generations and to point out the importance of knowing the cultural heritage.

*Familia Movilă, naosul Bisericii Învierea
Domnului, Sucevița.*

*Movilă Family, The nave of the Church
The Resurrection of Lord, Sucevița.*

ВЪСМЪТЪ ГИТЪ ВО СРЕДЪНЪ МОГНАВОСВО

ГО ВРЕМЯ МОГНАВОСВО

ИГРИЯ

ГО
КОТЯ
КОСВО

SCURT ISTORIC

Dragii mei, astăzi vă invit să facem o călătorie imaginară la Sucevița. Este o ctitorie a boierilor Movilă, neam de seamă, care a dat domnitori vrednici Moldovei și Munteniei, iar cnezatului Kievean cel mai de seamă Mitropolit (al Kievului, Galiției și întregii Rusii) – Petru Movilă. Legenda dinastiei Movileștilor, povestită de Ioan Neculce, sună așa:

„Ștefan-Vodă cel Bun, când s-au bătut cu Hroit ungurul, precum dzică unii la Cășen, iar letopisățul scrie că s-au bătut la Șcheie pe Siretiu, au fost cadzută calul cu Ștefan-vodă în războiu. Iară un Purice aprodu-l i-au dat calul lui. Și nu pută în grabă încăleca Ștefan-vodă, fiind om micuț. Și au dzis Purice aprodu-l: «Doamne, eu mă voi face o moviliță, și vino de te sui pe mine și încăleacă». Și s-au suit pe dânsul Ștefan-vodă și au încălecat pre cal. Și atunce au dzis Ștefan-vodă: «Sărace Purece, de-oi scăpa eu și tu, atunci ți-i schimbă numeli din Purice Movilă». Și au dat Dumnezdu și au scăpat amândoi. Și l-au și făcut boier, armaș mare, pre Purice. Și dintru acel Pureci

aprodu-l s-au tras neamul Movileștilor, de au agiunsu de au fost și domni dintru acel neam. Dar și aprodzii atunce nu era din oameni proști, cum sunt acum, ce era tot fi ciori de boieri.”

Letopisețul Țării Moldovei de Ion Neculce, capitolul „O samă de cuvinte”, legenda a V-a, „Ștefan – Vodă cel Bun, când se lupta cu Hroit”

În naosul Bisericii Mănăstirii Sucevița găsim pictat tabloul votiv al familiei Movilă, imagine în care Ieremia Movilă, însoțit de întreaga familie, închină miniatura Bisericii „Învierea Domnului” Mântuitorului Iisus Hristos.

VOTÍV, -Ă, votivi, -e, adj. (Despre inscripții) Care exprimă o făgăduință solemnă (față de divinitate); hărăzit, închinat divinității. ◊ Tablou votiv = fragment dintr-o pictură murală (bisericească) înfățișând pe ctitori, de obicei, cu miniatura bisericii în mâini. – Din fr. *votif*, lat. *votivus*.

SHORT HISTORY

My dear ones, today I invite you to travel imaginary to Sucevița Monastery, devoted to the “Resurrection of the Lord”. It is a convent build by the Movila boyars, which gave worthy rulers to Moldavia and Muntenia, and to the Kiev principality gave the most important Metropolitan (of Kiev, Galicia and the whole of Russia) - Petru Movila. The legend of the Movilești dynasty, narrated by Ioan Neculce, sounds like this:

«The King Stephen the Great and the Good, when fought with Hroit, as some say in Cășen, and the chronicler writes that they fought at Șcheie on Siretiu, the horse with The King Stephen the Great fell in the war. Squire named Purice (Flea) landed his horse. And King Stephen the Great could not climb the horse in a hurry, being a small man. And Purice said to the landlord: "Lord, I will make myself a mound, and come and get on me and ride." And he got on King Stephen the Great on horseback. And then King Stephen the Great said: "Poor Purice (Flea), if you and I escape, then I will change your name from Purice (Flea) to the Movilă (Mound)". And they had God Grace, and they both escaped. And King

made him a boyar, a big warrior, and the Purice squire became Movilă Knight. And from that Purice the squire the reign of Movilești was born, they were also lords from that nation. But the squires of those times were not from stupid people, as they are now, who were still boyars but they do not deserve their names...»

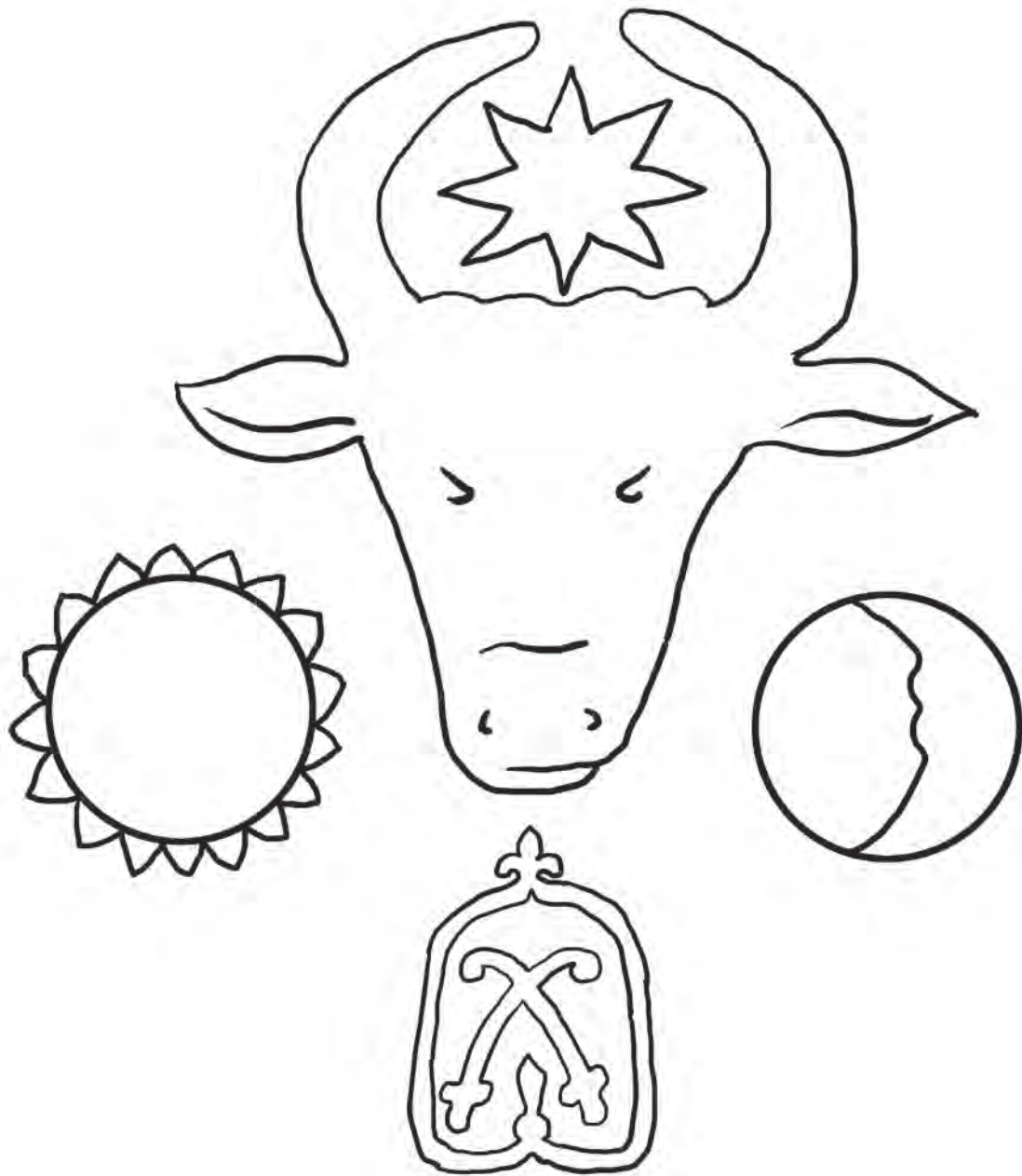
"The Chronicle of the Country of Moldova" by Ion Neculce, chapter "A word", the fifth legend, "When The King Stephen the Great and the Good fighting Hroit".

In the nave of the church of Sucevița monastery we find painted the votive painting of the Movilă family,

Image in which Ieremia Movilă (Jeremiah the Mound), accompanied by the whole family, is devoting the miniature of the church "Resurrection of the Lord" to the Savior Jesus Christ.

VOTIVE, adj. (About inscriptions) Expressing a solemn promise (to divinity); destined, dedicated to the divinity. ◊ Votive painting = fragment of a mural (church) painting depicting the founders, usually with the miniature of the church in his hands. - From fr. *votive*, lat. *votive*.

ARHITECTURA

Biserica „Învierea Domnului” păstrează planul triconc și stilul arhitectural specific bisericilor construite în epoca lui Ștefan cel Mare. Biserica are un pridvor închis, pronaos, gropniță, naos și altar.

TRICÓNĀ s. n. plan de biserică înscriind trei abside opuse intrării, racordate între ele prin intermediul unui dreptunghi (din fr. *triconque*).

Unica notă aparte în arhitectura Suceviței o reprezintă cele două mici pridvoare deschise, plasate mai târziu pe laturile de sud și de nord, constituind un evident ecou al arhitecturii din Țara Românească.

Dragii mei, dacă vă uitați cu atenție la planul bisericii, ce formă are?

E o cruce cu laturi concave (plan triconc), e ca o navă spațială care ne duce într-o călătorie unde împărăția binelui și a frumosului nu are început și nici sfârșit!

CONCÁV -ă (-i, -e) Care este curbat înăuntru; a cărui suprafață prezintă o adâncitură sferică. Lentilă ~ă. Oglindă ~ă. /

Cea mai la îndemână suprafață concavă, care ne ajută să sporim claritatea lucrurilor văzute, este lupa sau lentila ochelarilor. Privind prin sticla concavă, cele mai mici detalii și amănunte ies la iveală. Geniul arhitectului care a conceput planul bisericii cu laturi concave ne-a condus privirea dincolo de lumea văzută și tangibilă, îndemnându-ne prin acest exercițiu al geometriei sacre să participăm la un zbor al îngerilor ce ne privesc din rotunjimea zidului și invitându-ne parcă la o horă a spiritului luminat de înțelepciunea credinței.

Însă, orice navă are nevoie și de un căpitan, o călăuză, care să ne îndrepte călătoria pe un drum în care adevărul și binele absolut să fi e destinația finală. Numele Celui ce va fi în fruntea armatei îngeresti este Emanuel (Cu noi este Dumnezeu). Însotțiți de El, vom desluși mesajele ascunse în pictura Mănăstirii Sucevița.

ARCHITECTURE

The "Resurrection of the Lord" church preserves the triconch plan and the architectural style specific to the churches built in the time of The King Stephen the Great. The church has a closed porch, narthex, tomb, nave and altar.

TRICÓN s. N. Church plan inscribing three apses opposite the entrance, connected to each other by a rectangle. (from the French *triconque*).

The only special note in the architecture of Sucevita is the two small open porches placed later on the south and north sides, constituting an obvious echo of the architecture in Wallachia.

My dear ones, if you look closely at the plan of the church, what is its shape?

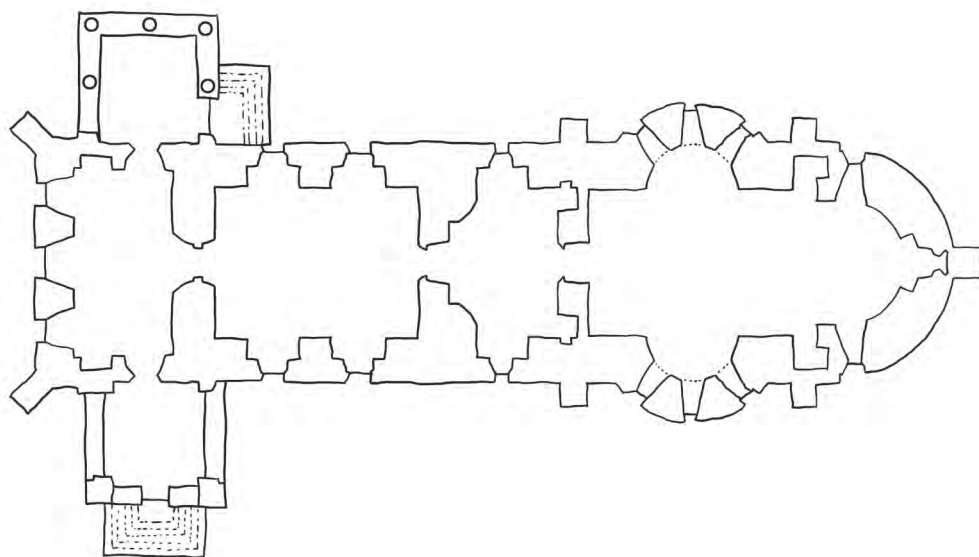
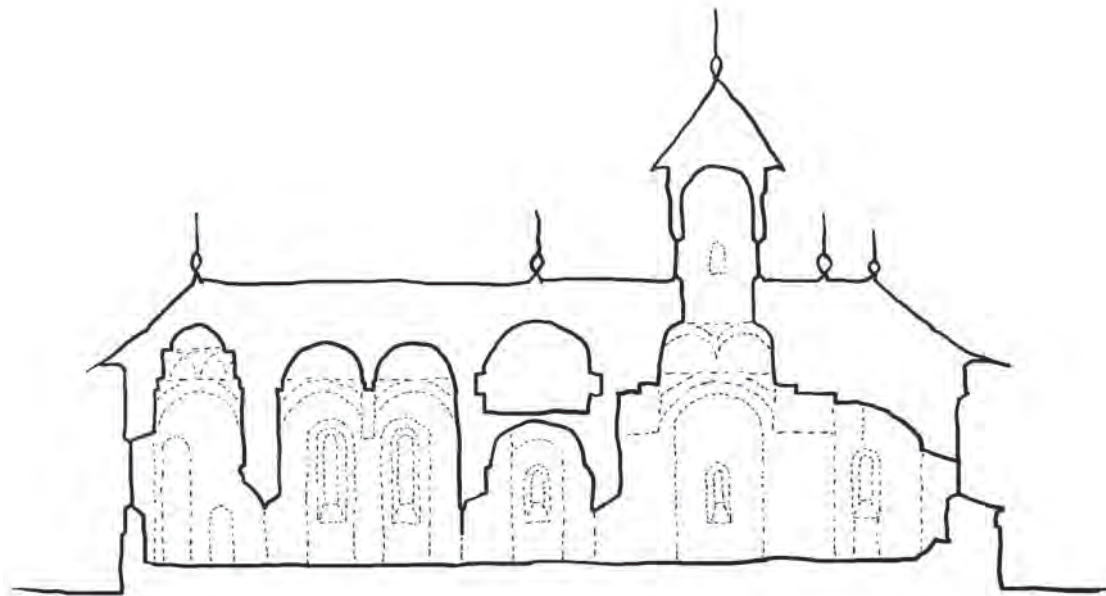
It is a cross with concave sides (triconch plan), it is like a spaceship that takes us on a journey where the kingdom of good and beauty has no beginning and no end!

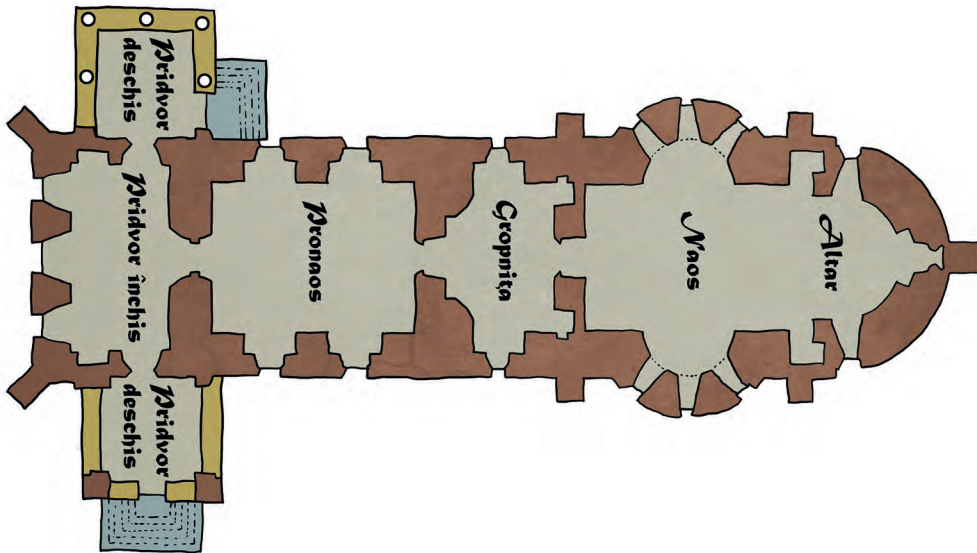
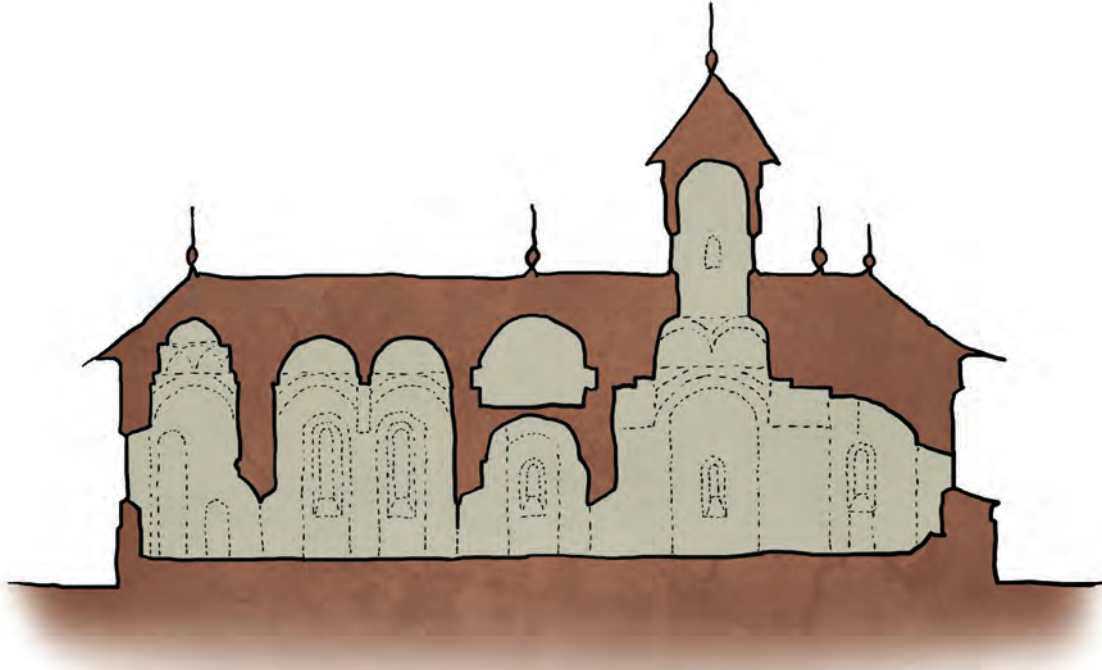
CONCAVE Concave which is curved inwards; whose surface has a spherical recess. Lens. Mirror. /

The handiest concave surface that helps us increase the clarity of things seen is the magnifying glass or the lens of the glasses. Looking through the concave glass, the smallest details and particulars come to light. The genius of the architect who conceived the plan of the church with concave sides took our gaze beyond the scene and tangible world, urging us through this exercise of sacred geometry to participate in a flight of angels looking at us from the roundness of the wall, inviting us as if to a choir of the spirit enlightened by the wisdom of faith.

But every ship also needs a captain, a guide, to lead us on a journey where truth and absolute good are the final destination. The name of the One who will be at the head of the angelic army is Emanuel (God is with us). Accompanied by Him, we will find out the messages hidden in the painting of the Sucevita monastery.

PICTURA

Pictura exterioară a bisericii e dominată de verdele smaraldului. Zugravii (în acele vremuri, pictorii de biserici erau numiți zugravi), Sofronie și Ion, s-au dovedit buni cunoscători ai rânduielilor iconografice, realizând una dintre cele mai frumoase compoziții ale picturii medievale din România.

Dacă suntem atenți și privim zidul exterior al altarului, și ne imaginăm că acolo se află locul de navigare a navei noastre, vedem pictat pe contrafort un înger cu chip de om. Este Ioan Botezătorul – ultimul profet al Vechiului Testament și primul profet din Noul Testament. Este cel care vine să ne anunțe că Mesia va coborî în lumea noastră. El pregătește, laolaltă cu armatele îngeruști, venirea Mântuitorului Iisus Hristos în această lume. Ioan Botezătorul ține în mână un filacteriu cu o inscripție în limba slavonă: „Покой тебе рабу, живо со мной царство небесное” – „Pace ție, robul lui Dumnezeu, vie este cu mine Împărăția Cerului”.

FILACTÉRĂ, filactere, s. f. 1. Talisman purtat de vechii evrei, constând dintr-un pergament pe care erau scrise versetele din *Tora*. 2. Banderolă conținând scurte texte caracteristice personajelor interpretate de către actorii medievali. [Var.: filactériu s. n.] – Din fr. *Phylactère*.

Ioan Botezătorul este îngerul ce capătă trup, pentru a pregăti Întruparea Mântuitorului, venirea Lui printre noi! Cred că anume din acest motiv, prezența Sfântului Ioan Botezătorul e situată în registrul cel mai de jos, privirea Sa întâlnindu-se cu a noastră, silueta Sa e pictată la înălțimea medie a staturii umane, însoțindu-ne cu privirea parcă, atunci când suntem în curtea mănăstirii.

THE PAINTING

The exterior painting of the church is dominated by emerald green. The painters (church painters at that time were called (*dauber zugravi*) Sofronie and Ion proved to be good connoisseurs of iconographic arrangements, creating one of the most beautiful compositions of medieval painting in Romania.

If we pay attention and look at the outer wall of the altar, and imagine that there is the place of navigation of our ship, we see painted on the buttress an angel with a human face. He is John the Baptist - the last prophet of the Old Testament and the first prophet of the New Testament. He is the one who comes to announce to us that the Messiah will descend into our world. He prepares together with the Armies of Angels the coming of the Savior Jesus Christ into this world. John the Baptist holds in his hand a phylactery with an inscription in the Slavonic language: “Покой тебе рабу, живо со мной царство небесное”, “Peace be with you, servant of God, the kingdom of heaven is alive with me.”

PHYLACTERY 1. Talisman worn by the ancient Jews, consisting of a parchment on which were written the verses from the "Torah". 2. Banner containing short texts characteristic of the characters played by medieval actors. [Var .: *filactériu s. N.*] - From fr. *Phylactery*

John the Baptist is the angel who receives the body, to prepare the Incarnation of the Savior, His coming among us! I think that precisely for this reason, the presence of St. John the Baptist is located in the lowest register, His watch is meeting ours, His silhouette is painted at the average height of human stature, accompanying us with the gaze as if we are in the courtyard of the monastery.

СИН ІΩ

КРТИТЕ

ІΩ

ПОКІ ТЕМІРЬМЫ
ЖЕОСАЦРТВОЕМ

CETE ÎNGEREȘTI

Ioan Botezătorul este Înainte mergătorul Mântuitorului Iisus Hristos în lumea noastră. Este un Înger intrupat și din acest motiv este pictat cu aripi îngerești pe contrafortul de la Mănăstirea Sucevița. Însă armatele îngerești pictate pe pereții bisericii sunt grupate în trei categorii. În prima, care este cea mai înaltă, sunt incluse: Tronurile, Heruvimii și Serafimii. A doua treaptă cuprinde: Stăpâniile, Domniile și Puterile. În treapta a treia întâlnim: Începătoriile, Arhanghelii și Îngerii.

Iată și câteva detalii, așa cum le aflăm și noi de la părintele Ilie Cleopa: Ierarhia cea mai de sus, aproape de Preasfânta Treime, este formată din Serafimi, Heruvimi

și Tronuri. Ei stau în jurul tronului lui Dumnezeu, înconjurați în văpaie de foc și fac cunoscută voia Lui îngerilor de mai jos.

Ierarhia din mijloc este formată din Domnii, Puteri și Stăpânii, cum îi numește și Sfântul Apostol Pavel, vasul cel ales al lui Hristos. Ei domnesc peste îngerii de mai jos și stăpânesc puterile iadului și întreg universul.

Ierarhia cea mai de jos este formată din Începători, Arhangheli și Îngeri. Aceștia sunt cei mai aproape de oameni, cărora le fac cunoscută voia lui Dumnezeu și-i ajută să scape de cursele și atacurile îngerilor răi, adică de ispitele și amăgirile diavolilor. (*Ne vorbește Părintele Cleopa*, vol. 4, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2004)

ANGELS

John the Baptist is the forerunner of the Savior Jesus Christ in our world. He is an incarnate Angel, for this reason he is painted with angelic wings on the buttress of Sucevita. But the angelic armies painted on the walls of the church are grouped into three categories - the first, which is the highest, contains: Thrones, Cherubim and Seraphim. The second stage includes: Masters, Lords and Powers. In the third stage we meet: the Beginners, the Archangels and the Angels.

Here are the details according to Father Ilie Cleopa:

The highest hierarchy, close to the Most Holy Trinity, consists of Seraphim, Cherubim and Thrones.

They sit around the throne of God surrounded in flames of fire and make known His will to the angels below.

The middle hierarchy consists of Lords, Powers, and Masters, as the Holy Apostle Paul calls them, the chosen vessel of Christ. They rule over the angels below and rule over the powers of hell and the entire universe.

The lowest hierarchy consists of Beginners, Archangels and Angels. They are the closest to people, to whom they make known the will of God and help them to escape the traps and attacks of evil angels, that is, the temptations and deceptions of the devils (*Father Cleopa speaks to us*, vol. 4, Sihăstria Monastery Publishing House, 2004)

Serafimi

Херувими

Тронури

Домнии

Путери

Стăпăнии

Инепатории

Архангели

Ингери

EMANUEL – CU NOI ESTE DUMNEZEU

În al doilea registru de pe absida exterioară a altarului îl descoperim pe pruncul Iisus reprezentat într-un glob de lumină și flankat, la stânga, de Arhanghelul Gavriil, iar, la dreapta, de Arhanghelul Mihail. Arhanghelii îl poartă în lumea noastră, îl însoțesc, îl recunosc drept Dumnezeu coborât pe pământ - Emanuel (cu noi este Dumnezeu).

Reprezentarea lui Iisus Hristos, Emanuel, este inspirată din cuvintele prorocului Isaia: „Iată, Fecioara

va lua în pântece și va naște fiu, și vor pune numele lui Emanuel” (Isaia 7, 14).

Venirea pruncului Iisus Hristos în lumea noastră, este împlinirea tuturor profețiilor Vechiului Testament și, mai cu seamă, cea în care Împărăția Cerului este vie în lumea noastră, precum spune fi lacterul Sfântului Ioan Botezătorul:

„Pace ție, robul lui Dumnezeu, vie este cu mine Împărăția Cerului”.

EMANUEL – GOD IS WITH US

In the second register on the outer apse of the altar we find the Holy Child Jesus represented in a globe of light and flanked on the left by the Archangel Gabriel and on the right by the Archangel Michael. The archangels carry him into our world, accompany him, recognize him as God descended to earth - Emanuel (God is with us).

The depiction of Jesus Christ Emmanuel is inspired by the words of the prophet Isaiah: "Behold,

a virgin shall conceive, and bear a son, and shall call his name Immanuel" (Isaiah 7:14).

The coming of the baby Jesus Christ into our world is the fulfillment of all the prophecies of the Old Testament, and especially that in which the Kingdom of Heaven is alive in our world, as the phylactery of St. John the Baptist says:

"Peace be with you, servant of God, and the kingdom of heaven is alive with me."

Arhanghelul Gavriil, reprezentat de partea stângă a lui Emanuel, este îngerul care îl va însoți pe Mântuitor, de-a lungul timpului. Numele de Gavriil provine din ebraică, însemnând „Omul lui Dumnezeu” sau „Dumnezeu este puternic”.

Este un Arhanghel care îi apare în vedenii lui Daniel (Cap.8,16-17), în tradiția Vechiului Testament: „Ia aminte, fi ul omului, căci vedenia este pentru a arăta sfârșitul veacurilor”. În tradiția rabinică, îngerul Gavriil este cel ce îl învață pe Iosif cele 70 de limbi necesare pentru a governa Egiptul. În tradiția Noului Testament, Arhanghelul Gavriil este cel ce vine la Fecioară, să o anunțe că va aduce în lumea noastră pe Fiul lui Dumnezeu.

Părintele Dumitru Stăniloae mărturisește, pe baza sfințelilor noastre predanii, că Arhanghelul Gavriil este singurul căruia i s-a descoperit misterul întrupării Fiului lui Dumnezeu. Astfel, deși nu face parte din ceata îngerilor aflată în prima triadă și nemijlocit lângă Dumnezeu, se face luminator al acesteia.

Deși îngerii sunt ființe care nu au trup și nu pot fi lesne observate, ei iau formă umană, atunci când se arată muritorilor.

Arhanghelul Gavriil apare, de regulă, în icoane cu anumite atribute distinctive. De obicei, poartă veșminte albastre sau albe; poartă fi e un crin (simbol al inocenței Maicii Domnului), o trâmbiță, o făclie, o creangă din rai, dăruită lui de către Maica Domnului sau o lance, în mâna dreaptă.

De partea dreaptă a lui Emanuel este reprezentat Arhanghelul Mihail.

În ebraică, Mihail înseamnă „Acela care este ca Dumnezeu” sau „Cine este cel care e ca Dumnezeu?”.

Înfățișat ca un conducător al oștilor cerești, Arhanghelul Mihail poartă, în mâna dreaptă, o sabie de foc. În cealaltă mână poartă adesea o lance sau un toiag, în capăt cu o cruce. De multe ori este reprezentat călcându-l în picioare pe diavol, ca un adevărat protector și lider al armatei lui Dumnezeu, împotriva forțelor răului.

Această reprezentare are ca sursă tradiția conform căreia Mihail a fost principalul adversar al lui Satan, în lupta pentru Rai.

Termenul arhanghel este format din arche (gr. conducător, cel mai mare, comandant) și anghelos (gr. mesager, sol, înger) și se traduce prin „Comandantul îngerilor”.

Așadar, Emanuel, fi ul lui Dumnezeu, este însoțit în lumea noastră de trei îngeri importanți: Sf. Ioan Botezătorul, Sf. Arhanghel Gavriil și Sf. Arhanghel Mihail. Dacă ne ridicăm privirea până sus, sub streșina bisericii, vom vedea pictate acolo cete de Serafimi și Heruvimi.

Serafimii sunt pictați cu 6 aripi, iar în mâini țin tăblițe cu inscripții în slavona veche: „свѣто, свѣто!”, adică „sfânt, sfânt” (este numele lui Dumnezeu).

Serafimii sunt considerați cei mai rapizi îngeri, îngeri care, asemeni unei mingi de foc, intervin fulgerător, atunci când e nevoie. De altfel, numele lor, „seraf”, tradus din ebraică, înseamnă „cel ce arde”.

Lângă serafimi îi vedem pictați pe heruvimi, cei cu mulți ochi, mesageri fi deli și buni sfătuitori!

Archangel Gabriel, represented on the left side of Emanuel, is the angel who accompanies the Savior over time. The name Gabriel comes from the Hebrew, meaning "Man of God" or "God is strong."

He is an Archangel who appears to him in the visions of Daniel (Chap. 8: 16-17), in the Old Testament tradition: "Remember, son of man, for the vision is to show the end of the ages." In the rabbinic tradition, the angel Gabriel is the one who teaches Joseph the 70 languages needed to govern Egypt. In the New Testament tradition, the Archangel Gabriel is the one who comes to the Virgin to announce that he will bring the Son of God into our world.

Father Dumitru Staniloae confesses on the basis of our holy traditions, that the Archangel Gabriel is the only one to whom the mystery of the incarnation of the Son of God has been revealed. Thus, although he is not part of the crowd of angels in the first triad and directly with God, he becomes its illuminator.

Although angels are beings who have no body and cannot be easily observed, they take human form when shown to mortals.

Archangel Gabriel usually appears in icons with certain distinctive attributes. He usually wears blue or white clothes; he wears a lily (symbol of the innocence of the Mother of God), a trumpet, a torch, a branch of heaven given to him by the Mother of God or a spear in his right hand.

On the right side of Emanuel is represented the Archangel Michael.

In Hebrew, Michael means "He who is like God" or "Who is like God?"

Portrayed as a leader of the heavenly hosts, Archangel Michael carries a fiery sword in his right hand. In the other hand he often carries a spear or a rod at the end with a cross. He is often depicted stepping on the devil as a true protector and leader of God's army against the forces of evil.

This representation has as its source the tradition according to which Michael was Satan's main opponent in the fight for Heaven.

The term archangel consists of arche (gr. Ruler, eldest, commander) and anghelos (gr. Messenger, ground, angel) and translates as "commander of the angels".

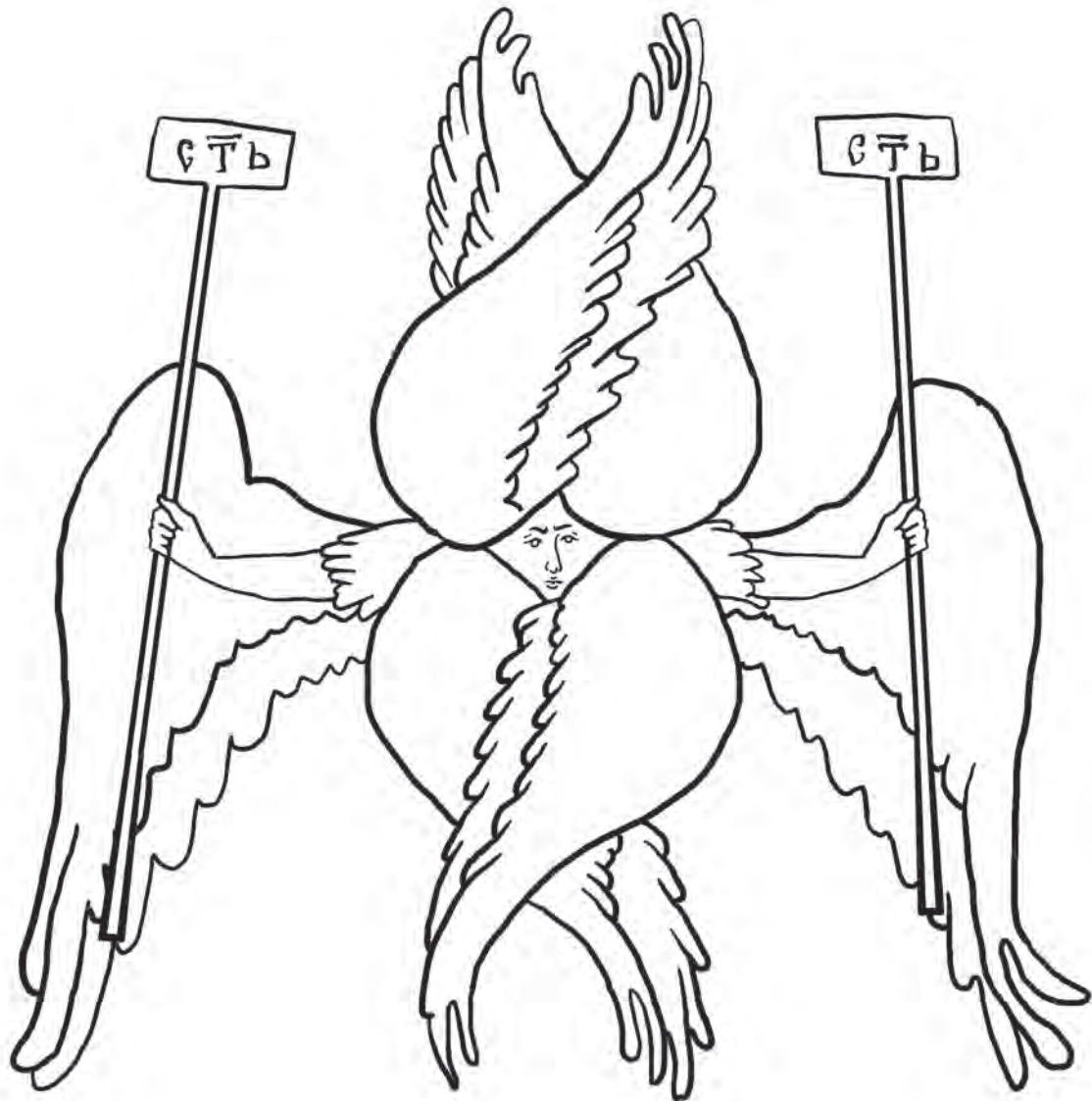
Therefore, Emmanuel, the son of God, is accompanied in our world by three important angels: St. John the Baptist, St. Archangel Gabriel and St. Archangel Michael. If we look up, under the eaves of the church, we will see groups of Seraphim and Cherubim painted there.

The seraphim are painted with 6 wings, and in their hands they hold tablets with inscriptions in Old Slavonic: "свято, свято!", Meaning "holy, holy" (it is the name of God).

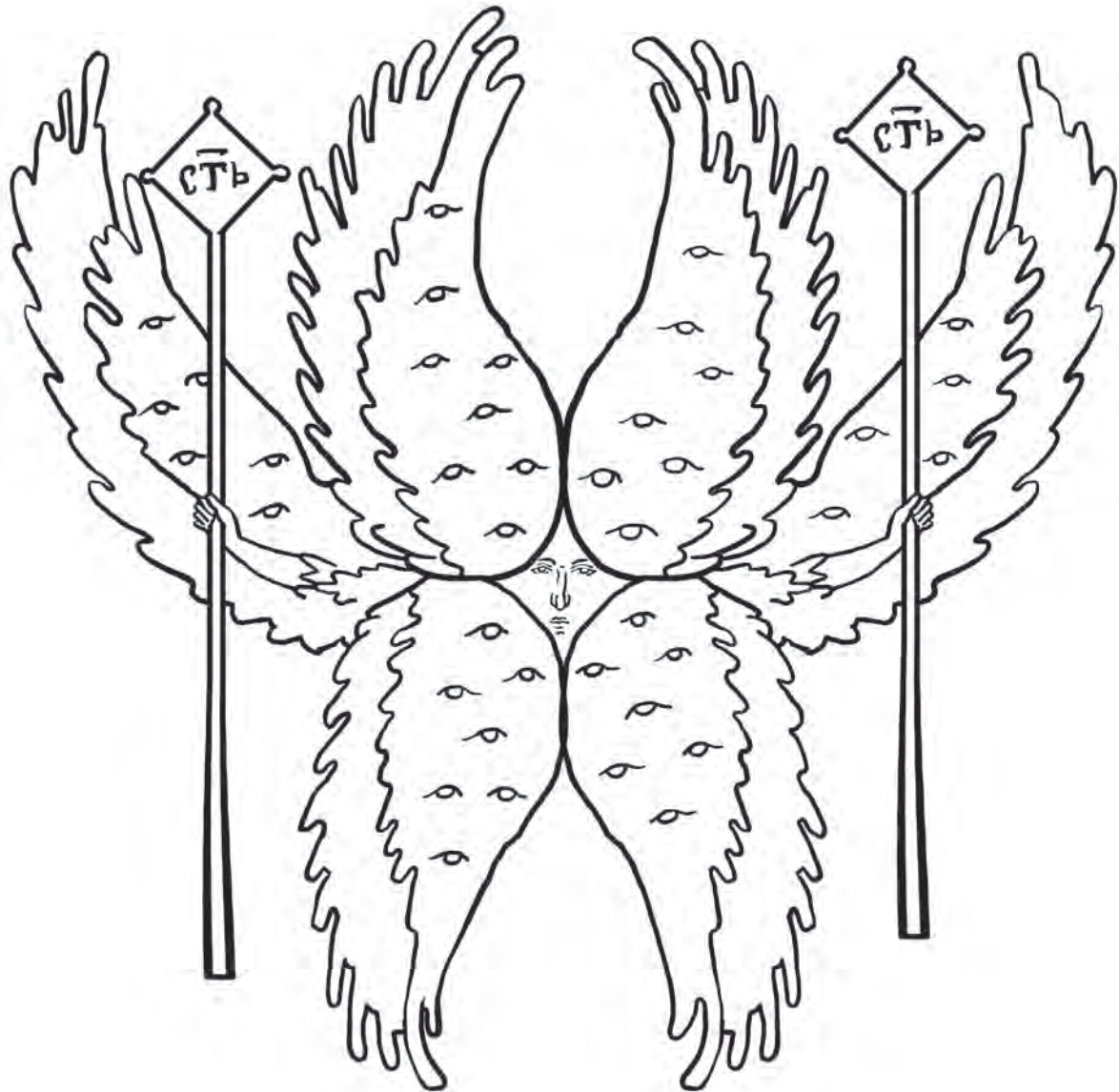
Seraphim are considered the fastest angels, angels who, like a ball of fire, intervene in a flash when needed. In fact, their name, "seraph" translated from Hebrew, means "one who burns".

Next to the seraphim we see painted cherubim, those with many eyes, faithful messengers and good counselors!

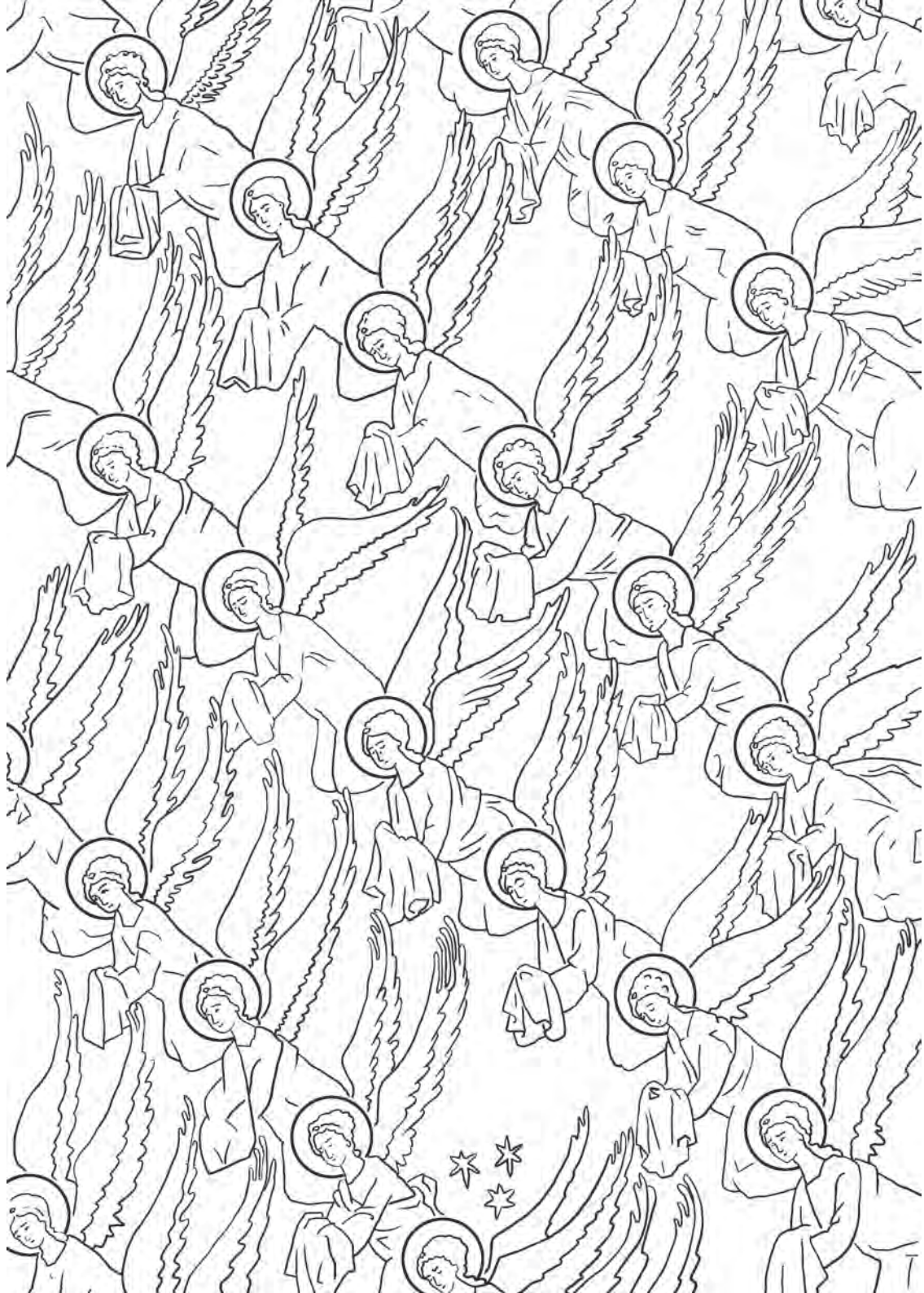

SCARA

Cea mai impresionantă armată de îngeri din pictura medievală moldovenească este situată pe peretele de Nord al Bisericii Mănăstirii Sucevița.

Scara Virtuților, numită și Scara dumnezeiescu-lui urcuș, poate fi văzută, în întreaga sa măreție, chiar de la poarta de intrare în curtea mănăstirii. Icoana „Scării raiului” este reprezentarea sau ilustrarea iconografică a conținutului cărții Sfântului Ioan Scărarul, cunoscută la noi sub numele de *Scara dumnezeiescului urcuș*, „Scara raiului”.

Armata îngerească este aliniată perfect: o stare de liniște, bucurie și ordine divină domnește în acel registru impresionant și înălțător, situat pe partea diagonală dreapta a scării. Îngerii parcă vorbesc de ușurința zborului cu aripi spre eterna pace a Grădinii Raiului. Chipurile îngerești din preajma scării nu exprimă teamă, neliniște sau căutare – au imprimată pe chip bucuria întâlnirii cu Mântuitorul Hristos, fețele îngerilor poartă expresia unei seninătăți umplute de lumina bucuriei eterne, cea fără început și fără sfârșit.

În contrapondere cu armonia armatei Îngerești se afla partea de diagonală stângă a scării, în care haosul iadului domină compoziția iconografică. Câțiva Arhangheli viteji încearcă să salveze sufletele celor ce urcă pe scară, alungând diavolii cu sulițe lungi și ascuțite.

Scara este de fapt o metaforă, o ilustrare a sufletului omenesc care încearcă să-și găsească izbăvirea

prin căutarea virtuții. Fiecare treaptă urcată este o virtute căpătată, o patimă învinsă. La capătul scării, ultima treaptă este mai îndepărtată de precedentă. Este treapta cel mai greu de urcat, cea care ne duce spre desăvârșirea credinței, nădejzii și dragostei. Fără acestea din urmă nu putem pași în Împărăția Cerurilor.

Omul ajuns la capătul scării se simte eliberat de patimi, capătă liniștea și bucuria văzută pe chipurile Îngerilor din Armatele Cerești.

Scara lui Ioan Scărarul nu este însă unica scară pictată pe pereții Bisericii „Învierea Domnului”. Dacă ne deplasăm spre peretele de Sud, acolo unde este pictat Arborele lui Iesei (Genealogia neamului după trup al Mântuitorului nostru Iisus Hristos), găsim un medalion în care un Înger urcă pe o scară ce duce în Cer, iar un călător stă întins pe o piatră în preajmă. Este Patriarhul Iacob, nepotul lui Avraam, care, călătorind, s-a culcat seara pe o piatră și a avut un vis în care o ceată de îngeri urcă și coboară pe o scară ce duce în Cer. Tradiția zice că acea scară este o profeție referitoare la nașterea Fecioarei Maria, care va coborî pe Dumnezeu în această lume, purtându-l în pânțelele său, devenind astfel Casa lui Dumnezeu pe pământ și Poarta a Cerului.

Scara e un element de exercițiu, un vehicul prin care ne cultivăm și cizelăm virtuțile, iar atunci când reușim ascensiunea, simțim câte o aripă de înger, care ne ajută și ne sprijină ascensiunea, atunci când alunecăm.

STAIRWAY TO HEAVEN

The most impressive army of angels in medieval Moldovan painting is located on the north wall of the Church of Sucevita Monastery.

The Staircase of the Virtues, also called the Staircase of the Divine Ascension, can be seen in all its grandeur right from the entrance gate to the monastery courtyard. The icon of "The Ladder of Heaven" is the representation or iconographic illustration of the contents of the book of St. John the Ladder (John Climacus), known to us as the Ladder of the Divine Ascension, "Ladder of Heaven".

The angelic army is perfectly aligned: a state of peace, joy and divine order reigns in that impressive and uplifting register located on the right diagonal of the staircase. The angels seem to speak of the ease of flying with wings to the eternal peace of the Garden of Heaven. The angelic faces around the stairs do not express fear, disquiet or search - they have imprinted on their faces the joy of meeting the Savior Christ, the faces of the angels bear the expression of a serenity filled with the light of eternal joy and beauty.

In contrast to the harmony of the Angelic army is the part of the left diagonal of the stairs, in which the chaos of hell dominates the iconographic composition. Several brave Archangels try to save the souls of those who climb the ladder, driving away the devils with long, sharp spears.

The ladder is in fact a metaphor, an illustration of the human soul seeking redemption by exercise of virtues. Every step up is a virtue acquired, a passion defeated.

At the end of the ladder, the last step is further away from the previous one. It is the most difficult step to climb, the one that leads us to the perfection of faith, hope and love. Without obtaining these supreme virtues, we cannot step into the Kingdom of Heaven.

The person, who has reached the end of the ladder feels liberated from passions, acquires the peace and joy seen on the faces of the Angels of the Heavenly Armies.

However, the staircase of St. John the Ladder is not the only staircase painted on the walls of the "Resurrection of the Lord" Church. If we move to the south wall, where the Tree of Jesse is painted (Genealogy of the fleshly origin of our Savior Jesus Christ), we find a medallion in which an Angel ascends a ladder leading to Heaven, and a traveler lies on a stone around.

It is Patriarch Jacob, Abraham's nephew, who, while traveling, lay down on a rock in the evening and had a dream in which a crowd of angels ascended and descended a ladder leading to Heaven. Tradition says that ladder is a prophecy concerning the birth of the Virgin Mary, who will descend to God in this world, carrying him in her womb, thus becoming the House of God on earth and the Gate of Heaven.

The ladder is an element of exercise, a vehicle through which we cultivate and refine our virtues, and when we succeed in the ascension, we feel an angel's wing, which helps us and supports our rise when we fall.

ÎN BISERICĂ

Întrând în pridvorul închis al bisericii vedem scena Judecății de Apoi, Raiul și Iadul, trecem prin porticul gotic al ușii centrale vegheată de scena Sfinței Treimi înconjurată de îngeri, și înaintăm în spațiul pregătirii pentru rugăciune: pronaosul.

În pronaos vedem, pictat pe pereți, întreg calendarul bisericesc, precum și scene din viața Sfântului Gheorghe, pe peretele dinspre Nord al pronaosului și scene din viața Sfântului Nicolae, pe peretele de Sud.

Dacă ridicăm privirea deasupra geamurilor peretelui de Sud, vom regăsi două scene importante: un înger ce vine să aducă o veste unei femei aflată lângă o fântână. Este scena în care Arhanghelul Gavriil vine la Sfânta Ana, să o anunțe că, în ciuda vârstei înaintate, ea

va zămisli un copil ce va fi fiica cea mai aleasă din toate neamurile – Maica Domnului.

A doua scenă, situată deasupra geamului următor, este scena Nașterii După Trup a Domnului și Mântuitorului Nostru Iisus Hristos. O ceată de șapte îngeri vestesc în toate zările bucuria nașterii Pruncului Dumnezeuiesc. Lumina stelei luminează peștera, iar aurul, tămâia și smirna sunt purtate în mâini de către magi. E sărbătoarea luminată a puterilor Cerești și ale celor Pământești!

Nu cred că aceste două scene minunate au fost pictate întâmplător în pronaos, deasupra geamurilor! Lumina nașterii celor ce vor schimba lumea pătrunde în întunericul înfrigorat din interiorul scenelor de martiriu și suferință!

IN THE CHURCH

Going into the closed porch of the church we see the scene of the Last Judgment, Heaven and Hell, we pass through the Gothic portico of the central door guarded by the scene of the Holy Trinity surrounded by angels, and we enter the space of preparation for the prayer: the narthex.

In the narthex is depicted on the walls the entire church calendar, as well as scenes from the life of St. George on the North wall of the narthex and scenes from the life of St. Nicholas on the South wall.

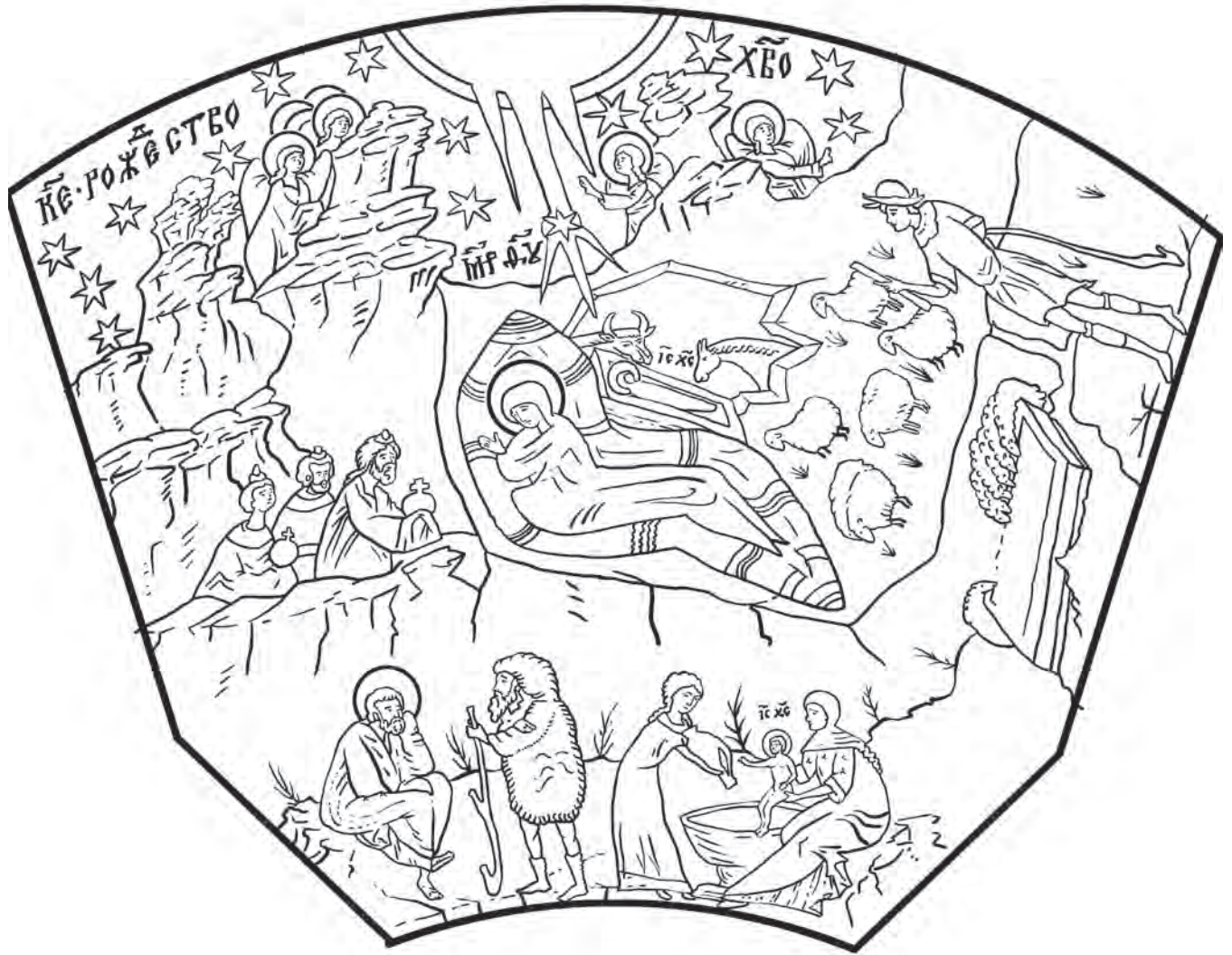
If we look up from the windows of the South wall, we will find two important scenes: an angel coming to bring news to a woman near a well. It is the scene in which the Archangel Gabriel comes to St. Anne to announce that, despite her advanced age, she will give

birth to a child who will be the most chosen daughter of entire world - the Mother of God.

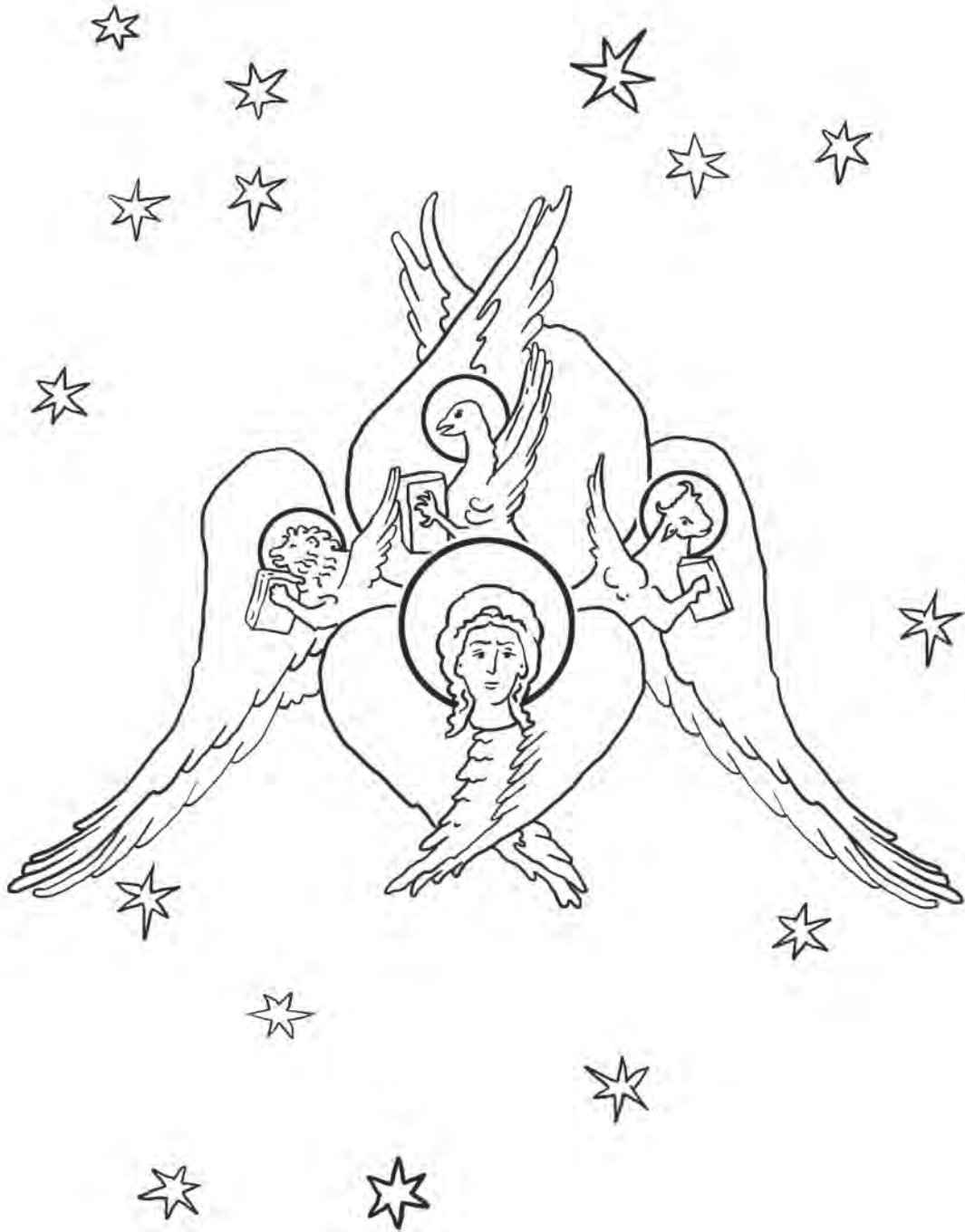
The second scene, located above the next window is the scene of the Birth With the Body of Our Lord and Savior Jesus Christ. A crowd of seven angels announce in all the joys of the birth of the Divine Infant. The light of the star illuminates the cave: the gold, the incense and the myrrh are carried in the hands by the mags. It is an illuminated celebration of the Heavenly and Earthly powers!

I don't think these two wonderful scenes were accidentally painted in the narthex, above the windows! The light of the birth of those who will change the world enters the chilled darkness inside the scenes of martyrdom and suffering!

ÎNGERII VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT

Din pronaos intrăm într-o cameră cu morminte, numită gropniță, element specific arhitecturii moldovenești medievale. Intrarea în gropniță este păzită de pe porticul de la intrare de un tetramorf – un înger al Vechiului Testament, descris în proorocia lui Iezechiel în felul următor: „Fețele lor? - Toate patru aveau câte o față de om înaintea, toate patru aveau câte o față de leu la dreapta, toate patru aveau câte o față de bou la stânga și toate patru mai aveau și câte o față de vultur în spate” (Iezechiel 1, 10).

În tradiția Noului Testament tetramorful îi reprezintă pe cei patru evangheliști: Marcu – înfățișat cu chip de leu, deoarece Sf. Marcu acordă o importanță mare Sfântului Proroc Ioan Botezătorul, ca fiind „Glasul celui ce strigă în pustie” (Marcu 1, 3), care amintește de răgetul leului. Matei – cu chip de înger, deoarece vorbește despre genealogia trupească, omenească a arborelui Mântuitorului. Ioan – cu chip de vultur, deoarece aripile acestuia îl duc mai presus de lume, în preajma iubirii divine care este virtutea supremă – „Dumnezeu este iubire”(Ioan4.8). Iar Luca cu chip de vițel, deoarece este singurul Evanghelist care vorbește despre „vițelul cel gras” care, potrivit parabolei întoarcerii fiului risipitor, este sacrificat la ospăț.

Tetramorful este simbolul trecerii din tradiția Veche la Legea cea Nouă. Evangheliștii sunt martorii Întropării Mântuitorului, iar fresca de la trecerea din

camera mormintelor în naos este marcată de scena Bunei Vestiri. Arhanghelul Gavriil vestește Fecioarei Maria vestea cea mare: va deveni vas sfânt, va aduce în lumea noastră pe Emanuel!

Situați în mijlocul camerei mormintelor, în gropniță, dacă ne îndreptăm privirea spre altar vom descoperi scena Bunei Vestiri atât pe porticul din gropniță, cât și pe porțile Împărătești ale Iconostasului. Îngerii ne aduc vești! Emanuel, cel ce vine să ne vestească o lume mai bună, vine aici, printre noi,” și celor din morminte Viață Dăruindu-le!”

Aici, în punctul în care Ana a deschis discuția despre menirea îngerilor în călătoria noastră imaginară, ne vom opri în liniște și vom admira lumina ce coboară din turla naosului!

„...Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pătimit și S-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu vă avea sfârșit... (secvența din Simbolul Credinței)

Ridicați ochii și priviți Lumina ce coboară din turla Naosului. Bucurați-vă!”

Anul 2021 Biserica „Învierii Domnului.” Sucevița.

THE ANGELS OF THE OLD AND NEW TESTAMENT

From the narthex we enter a room with graves, called GROPNITZA, an element specific to medieval Moldovan architecture. The entrance to the tomb is guarded from the entrance porch by a Tetramorph - an angel of the Old Testament, described in the prophecy of Ezekiel as follows: "Their faces? "All four had the face of a man before them, all four had the face of a lion on their right, all four had the face of an ox on the left, and all four had the face of an eagle behind them" (Ezekiel 1, 10).

In the New Testament tradition, the Tetramorph represents the four evangelists: Mark - depicted as a lion, because St. Mark attaches great importance to the Holy Prophet John the Baptist, as "the voice of him that crieth in the wilderness" (Mark 1: 3), reminiscent of the roar of the lion. Matthew - with the face of an angel, because he speaks of the bodily, human genealogy of the tree of the Savior. John - like an eagle, because his wings carry him above the world, around divine love which is the supreme virtue - "God is love" (John 4: 8). And Luke with the face of a calf, because he is the only Evangelist who speaks of the "fat calf" who, according to the parable of the return of the prodigal son, is sacrificed at the feast.

The Tetramorph is the symbol of the transition from the Old Tradition to the New Law. The evangelists are witnesses of the Incarnation of the Savior, and the fresco from the passage from the tomb room to the nave is marked by the scene of the Annunciation. The archangel

Gabriel announces to the Virgin Mary the great news: he will become a holy vessel, he will bring Emanuel into our world!

Located in the middle of the tomb room, in the tomb, if we look at the altar we will discover the scene of the Annunciation both on the porch in the tomb and on the Imperial gates of the Iconostasis. Angels bring us news! Emanuel, the one who comes to tell us a better world, comes here, among us, "and to those in the graves giving Life!"

Here, at the point where Ana opened the discussion about the mission of the angels in our imaginary journey, we will stop in silence and admire the light that descends from the tower of the nave!

"And he was crucified for us in the days of Pontius Pilate, and suffered and was buried.

And he rose again the third day according to the scriptures.

And ascended into heaven, and sitteth on the right hand of the Father.

And again to you to come with glory, to judge the living and the dead, Whose kingdom would have no end ... (the sequence from the Symbol of Faith)

Raise your eyes and look at the Light descending from the tower of the Naos. Enjoy this magic experience!

Year 2021 Church of the "Resurrection of the Lord." Sucevita.

ISBN 978-606-94922-6-0

9 786069 492260

